

Exploitatieplan, maximale mogelijkheden bestemmingsplan

ABRvS 05-02-2020, ECLI:NL:RVS:2020:376, m.nt. C.M.M. van Mil & M.H.P. Bullens

Instantie

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Datum

5 februari 2020

Magistraten

Mrs. W.D.M. van Diepenbeek, C.H.M. van Altena en H.C.P. Venema

Zaaknummer

201904029/1/R3

Noot

C.M.M. van Mil & M.H.P. Bullens

Annotatorprofiel

C.M.M. van Mil

M.H.P. Bullens

Folio weergave

[Download gedrukte versie \(PDF\)](#)

JCDI

JCDI:ADS194642:1

Vakgebied(en)

Ruimtelijk bestuursrecht / Ruimtelijke ordening

Brondocumenten

ECLI:NL:RVS:2020:376, Uitspraak, Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, 05-02-2020

Wetgeving

(Art. 6.12 Wro)

Essentie

Exploitatieplan, maximale mogelijkheden bestemmingsplan

Samenvatting

De wet stelt niet als vereiste dat bij het opstellen van het exploitatieplan en de taxatie die daar deel van uitmaakt van de maximale planologische invulling moet worden uitgegaan. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 1 juni 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ6839) is de exploitatieopzet als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, aanhef en onderdeel c, Wro een rekenkundig model, op basis waarvan de geraamde en daadwerkelijk gerealiseerde kosten naar rato van de te verwachten opbrengsten worden omgeslagen door het overeenkomstig artikel 6.17 Wro opleggen van een exploitatiebijdrage door middel van een voorwaarde verbonden aan een omgevingsvergunning voor bouwen. De kosten en opbrengsten die in de exploitatieopzet zijn opgenomen kunnen, zeker waar het de vaststelling van een exploitatieplan of de eerste herziening daarvan betreft, ramingen zijn en kunnen mogelijk afwijken van de daadwerkelijk te realiseren kosten en opbrengsten. De ramingen kunnen daarom worden uitgewerkt, gedetailleerd, aangepast of gewijzigd bij een herziening van het exploitatieplan. Niettemin dienen de in een exploitatieplan opgenomen kosten en opbrengsten met de vereiste zorgvuldigheid te worden geraamd. Daartoe is van belang dat de exploitatiebijdrage die bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor bouwen verschuldigd is, in het begin van het exploitatietijdvak veelal op basis van ramingen van kosten en opbrengsten wordt vastgesteld, terwijl slechts onder de voorwaarden van artikel 6.20 Wro aanspraak bestaat op terugbetaling van hetgeen te veel is betaald. Voorts dienen de ramingen van de kosten en opbrengsten te voldoen aan de eisen die de Wro en het Bro daaraan stellen. Dat in dit geval bij het opstellen van het exploitatieplan en de taxatie die daarvan deel uitmaakt niet is uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden, maar van de door de raad beoogde invulling van de planologische mogelijkheden biedt geen grond voor het oordeel dat de in het exploitatieplan opgenomen kosten en opbrengsten niet met de vereiste zorgvuldigheid zijn geraamd, zoals hiervoor bedoeld.

Partij(en)

Uitspraak in het geding tussen
[appellant] en anderen, wonend te Schipluiden, gemeente Midden-Delfland,
en
de raad van de gemeente Midden-Delfland,
verweerder.

Uitspraak

Procesverloop

Bij besluit van 26 maart 2019 heeft de raad het bestemmingsplan "Keenenburg V, fase 2" en het daarbij behorende exploitatieplan vastgesteld.

Tegen dit besluit hebben [appellant] en anderen beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 16 december 2019, waar [appellant] en anderen, bijgestaan door [gemachtigde], en de raad, vertegenwoordigd door M. Valkennet, G. Beyer en J. de Vries, bijgestaan door mr. T. Groot, advocaat te Amsterdam, zijn verschenen.

Overwegingen

Het bestemmingsplan

Het plan

1.

Het bestemmingsplan maakt, naast het behoud van de bestaande hoeve, de bouw van maximaal 36 woningen mogelijk. Het plangebied ligt tussen de dorpskern Schipluiden en het buitengebied en heeft een omvang van ongeveer 1,7 ha. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Anna Cabeljauwlaan en de daar aanwezige bebouwing, en aan de zuidzijde door het daar gelegen bedrijventerrein en de woningen langs de Zouteveenseweg. Verder worden de plangrenzen gevormd door de Keenenburgweg aan de westzijde en het recreatiegebied aan de oostzijde.

Inleiding

2.

[appellant] en anderen zijn eigenaar van de [boerderij] met achterliggende percelen weiland aan de [locatie]. Deze gronden omvatten ongeveer de helft van het plangebied. Er vindt al geruime tijd overleg plaats tussen hen en de gemeente over de verschillende mogelijkheden om het plangebied te ontwikkelen, maar dat heeft vooralsnog niet tot overeenstemming geleid. [appellant] en anderen kunnen zich niet vinden in de wijze waarop daaraan nu in het bestemmingsplan vorm is gegeven. Ook vinden zij dat het exploitatieplan cruciale gebreken vertoont en daarom niet aan het bestemmingsplan ten grondslag had mogen worden gelegd.

Het toetsingskader

3.

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit een oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. De Afdeling stelt niet zelf vast of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening, maar beoordeelt aan de hand van die gronden of de raad zich in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.

Beroepsgronden

(...)

Het exploitatieplan

8.

Voor de beoordeling van een taxatierapport is het volgende van belang. De Afdeling beoordeelt zelf of het rapport consistent is en inzicht verschaft in de wijze waarop is getaxeerd en de gegevens die daarbij zijn betrokken. Voor aspecten die de specifieke deskundigheid van de taxateur raken, moet door appellanten een deskundig tegenrapport worden overgelegd om afbreuk te kunnen doen aan de inhoud van het taxatierapport.

De raad betwist dat [gemachtigde] als deskundige kan worden aangemerkt, en vindt daarom dat de inhoud van het door hem namens [appellant] en anderen ingediende beroepschrift niet als deskundig tegenrapport kan worden aangemerkt.

8.1.

De Afdeling overweegt hierover als volgt. Ter zitting heeft de raad desgevraagd aangegeven de deskundigheid van [gemachtigde] niet te bestrijden. Wel stelt de raad zich op het standpunt dat [gemachtigde] niet als een onafhankelijke deskundige kan worden aangemerkt. Anders dan de raad betoogt is onafhankelijkheid van een door een partij ingeschakelde deskundige geen vereiste. Ook uit de jurisprudentie van de Afdeling waarnaar de raad verwijst valt dat niet af te leiden. Deze jurisprudentie ziet enerzijds op de vereisten die worden gesteld aan deskundigen die door de raad worden ingeschakeld ten behoeve van de planvorming, en anderzijds op de vraag in welke gevallen een deskundigenrapport in aanmerking komt voor een proceskostenvergoeding. Deze kwesties staan los van de vraag in hoeverre een door een appellant overgelegd deskundig tegenrapport afbreuk kan doen aan de inhoud van een taxatierapport.

9.

In het verlengde van de beroepsgrond tegen het bestemmingsplan, stellen [appellant] en anderen dat hetzelfde perceel met de bestemming "Groen" ook ten onrechte deel uitmaakt van het exploitatieplangebied. Daartoe voeren zij aan dat deze grond slechts conserverend wordt bestemd en daarom niet aan het exploitatieplan had mogen worden toegevoegd. Het toevoegen van deze grond heeft namelijk grote gevolgen voor de residuele waarde en de inbrengwaarde van de betrokken eigendommen.

9.1.

De raad stelt dat het exploitatieplangebied zo is begrensd dat alle onderdelen van de grondexploitatie daarin vallen. De raad wijst op de planologische en functionele samenhang tussen de groenstrook en de rest van het exploitatieplangebied, wat onder meer tot uiting komt in het stedenbouwkundig plan dat deel uitmaakt van het bestemmingsplan. Verder stelt de raad dat op de huidige groenstrook een deel van de nieuwe ontsluitingsweg en de (toegang tot) een aantal parkeerplaatsen zullen worden gerealiseerd. Ook zullen daar verschillende werkzaamheden worden uitgevoerd, zoals het opschonen en egaliseren van het terrein en het aanbrengen van nieuwe beplanting en bomen.

9.2.

De raad dient het exploitatieplangebied zodanig te begrenzen dat ruimtelijk of functioneel een duidelijke samenhang tussen de delen van het exploitatieplangebied bestaat. Naar het oordeel van de Afdeling is dat hier het geval. Ter onderbouwing daarvan verwijst de Afdeling kortheidshalve naar hetgeen daarvoor hiervoor onder 6.4. is overwogen. Dat dat gevolgen heeft voor de berekening van de residuele waarde en de inbrengwaarden maakt dat oordeel niet anders. Het betoog faalt.

9.3.

Voor zover [appellant] en anderen nog hebben betoogd dat onduidelijk is waarom de grond met de bestemming "Water" aan de noordzijde van het plangebied geen deel uitmaakt van het exploitatieplangebied, is dat eerst ter zitting naar voren gebracht. De Afdeling ziet daarom aanleiding om dit betoog, wat de juistheid daarvan ook zij, vanwege strijd met de goede procesorde buiten beschouwing te laten.

10.

[appellant] en anderen stellen dat in het taxatierapport dat is opgesteld door De Lorijn en dat aan het exploitatieplan ten grondslag is gelegd, is uitgegaan van een te klein bouwprogramma. Ten onrechte is niet gerekend met de maximale planologische mogelijkheden, maar met een 'redelijke invulling van het plangebied'. Daartoe voeren zij allereerst aan dat De Lorijn ten onrechte is afgegaan op het door de raad aangedragen bouwprogramma, waarin onrealistisch lage gebruiksoppervlaktes per wooneenheid worden gehanteerd, in plaats van zelfstandig te bezien welk bouwprogramma het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt. Dat heeft onder meer gevolgen voor de residuele grondwaarde. Ook vinden zij dat De Lorijn hiermee ten onrechte voorbij gaat aan het 'Highest and Best Use'-beginsel, in het Nederlands vertaald als de 'optimale aanwending'. Dat beginsel houdt in dat wordt gerekend met de meest waarschijnlijke bestemming van een object die binnen een reeks aan gebruiksmogelijkheden op basis van zijn fysieke, economische, sociale en juridische kwaliteit mogelijk is, en die resulteert in een zo hoog mogelijk geschatte waarde van het object. Op grond daarvan had De Lorijn volgens [appellant] en anderen moeten rekenen met de maximale bouw mogelijkheden van het plan. Tot slot menen [appellant] en anderen dat voor de verhouding tussen gebruiksoppervlakte en bruto vloeroppervlakte ten onrechte een standaardfactor van 0,8 is gehanteerd.

10.1.

De raad stelt dat binnen het 'Highest and Best Use'-beginsel, en de 'optimale aanwending' waarmee in dat kader wordt gerekend, niet van de maximale planologische mogelijkheden maar van een representatieve invulling daarvan moet worden uitgegaan. In dit geval is in het bestemmingsplan gekozen voor een specifiek woonmilieu met een mix van kleine en grotere woningen en zijn de in het bouwprogramma opgenomen gebruiksoppervlaktes van de woningen dus niet alleen realistisch, maar mocht daar ook mee gerekend worden. Daarnaast wijst de raad op het dynamische karakter van exploitatieplannen. Eventuele nieuwe ontwikkelingen kunnen op een later moment worden meegenomen in een herziening van het exploitatieplan.

10.2.

De wet stelt niet als vereiste dat bij het opstellen van het exploitatieplan en de taxatie die daar deel van uitmaakt van de maximale planologische invulling moet worden uitgegaan. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 1 juni 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BQ6839) is de exploitatieopzet als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wro een rekenkundig model, op basis waarvan de geraamde en daadwerkelijk gerealiseerde kosten naar rato van de te verwachten opbrengsten worden omgeslagen door het overeenkomstig artikel 6.17 van de Wro opleggen van een exploitatiebijdrage door middel van een voorwaarde verbonden aan een omgevingsvergunning voor bouwen. De kosten en opbrengsten die in de exploitatieopzet zijn opgenomen kunnen, zeker waar het de vaststelling van een exploitatieplan of de eerste herziening daarvan betreft, ramingen zijn en kunnen mogelijk afwijken van de daadwerkelijk te realiseren kosten en opbrengsten. De ramingen kunnen daarom worden uitgewerkt, gedetailleerd, aangepast of gewijzigd bij een herziening van het exploitatieplan. Niettemin dienen de in een exploitatieplan opgenomen kosten en opbrengsten met de vereiste zorgvuldigheid te worden geraamd. Daartoe is van belang dat de exploitatiebijdrage die bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor bouwen verschuldigd is, in het begin van het exploitatietijdvak veelal op basis van ramingen van kosten en opbrengsten wordt vastgesteld, terwijl slechts onder de voorwaarden van artikel 6.20 van de Wro aanspraak bestaat op terugbetaling van hetgeen te veel is betaald. Voorts dienen de ramingen van de kosten en opbrengsten te voldoen aan de eisen die de Wro en het Bro daaraan stellen.

10.3.

Dat in dit geval bij het opstellen van het exploitatieplan en de taxatie die daarvan deel uitmaakt niet is uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden, maar van de door de raad beoogde invulling van de planologische mogelijkheden biedt geen grond voor het oordeel dat de in het exploitatieplan opgenomen kosten en opbrengsten niet met de vereiste zorgvuldigheid zijn geraamd, zoals hiervoor bedoeld.

Het betoog faalt.

11.

[appellant] en anderen stellen dat in het taxatierapport daarnaast referentietransacties als vergelijkingsmateriaal zijn gebruikt die niet representatief zijn, omdat deze geen realistisch beeld van de markt voor de woningbouw opleveren. Daartoe voeren [appellant] en anderen aan dat voor de uitgifteprijs van nieuwbouwwoningen binnen het plangebied ten onrechte is gekeken naar koopsommen van verkochte bestaande woningen in Schipluiden en omgeving, in plaats van naar verkochte nieuwbouwwoningen te kijken. Daarnaast wijzen [appellant] en anderen erop dat het merendeel van de gebruikte referentietransacties ten tijde van de economische crisis hebben plaatsgevonden en daarom niet als maatstaf kunnen dienen voor transacties voor woningbouw met als peildatum heden. Ook was er bij al die transacties sprake van onzekerheid over de woningbouwontwikkeling omdat de bestemming nog moest worden gewijzigd.

11.1.

De raad stelt dat in het taxatierapport een juiste vergelijkingsmethode is gebruikt. Volgens de raad is daarvoor gekeken naar woningen die zo veel als mogelijk vergelijkbaar zijn. Verder stelt de raad dat in het taxatierapport is onderkend dat de economische crisis de woningprijs negatief heeft beïnvloed. Daarom is na het verstrijken van de zienswijzetermijn een herijking opgesteld per 13 februari 2019 met een peildatum van 1 januari 2019. Dat betekent dat is gekeken naar wat op dat moment de prijs zou zijn geweest in een vrije markt. Tot slot benadrukt de raad dat de prijs die partijen bereid zijn voor grond te betalen altijd afhangt van meerdere factoren, waaronder de bestemming die op die grond rust. Daarom kan een taxatie niet alleen worden gebaseerd op referentietransacties maar moet er ook naar andere taxatiemethoden worden gekeken. In het taxatierapport van 13 februari 2019 is dat ook gebeurd.

11.2.

De raad heeft nader toegelicht dat de als vergelijking gebruikte referentietransacties zo veel als mogelijk vergelijkbaar zijn met de woningbouw waarin het plan voorziet. Van belang is geacht dat de woningen in ieder geval na de eeuwwisseling zijn gebouwd, waaronder ook nieuwbouwwoningen, en in de directe omgeving van Schipluiden en vergelijkbare kernen staan.

Volgens de raad heeft dat voldoende bruikbare referenties opgeleverd om een beeld te krijgen hoe hoog de vrij-op-naamprijs van de te bouwen woningen in Keenenburg V moet worden vastgesteld. Daarnaast heeft de raad toegelicht niet alleen naar de residuele grondwaarde maar ook naar de prijs van ruwe bouwgrond te hebben gekeken, waarbij tevens het stadium van de bestemmingsplanprocedure is betrokken. Op basis van deze twee benaderingen is de taxatie gebaseerd.

11.3.

De Afdeling constateert dat de deskundigen van de raad en van [appellant] en anderen niet op één lijn zitten. Zij hanteren verschillende uitgangspunten en komen daarom tot verschillende conclusies over de hoogte van de taxatie. In zo'n geval is de vraag niet of de door [gemachtigde] dan wel de door de deskundigen van de raad bij de taxatie gehanteerde uitgangspunten verdedigbaar zijn, maar of [gemachtigde] aannemelijk heeft gemaakt dat de door De Larijn bij de taxatie gehanteerde uitgangspunten dat niet zijn. Dat is gelet op de hiervoor onder 11.1 en 11.2 weergegeven toelichting van de raad, niet het geval. Van de Berg en anderen hebben dus niet aannemelijk gemaakt dat het aan het exploitatieplan ten grondslag gelegde taxatierapport zodanige gebreken of leemten in kennis bevat, dat de raad om die reden niet in redelijkheid op de inhoud van dat rapport heeft kunnen afgaan.

Het betoog faalt.

(...)

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State verklaart het beroep ongegrond.

Noot

Auteur: C.M.M. van Mil & M.H.P. Bullens^{†1}

Noot

1.

De hierboven opgenomen uitspraak is interessant vanwege de overwegingen van de Afdeling over de vraag of in het exploitatieplan moet worden uitgegaan van de maximale mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Het is voor zover wij weten de eerste keer dat de Afdeling zich hierover zo uitdrukkelijk uitlaat, waardoor het de moeite waard is de uitspraak te bespreken.

2.

De gemeenteraad heeft een bestemmingsplan (bestemmingsplan "Keenenburg V, fase 2") en bijbehorend exploitatieplan vastgesteld voor de bouw van maximaal 36 nieuwe woningen nabij Schipluiden. Appellanten voeren ten aanzien van het exploitatieplan aan dat daarin ten onrechte is uitgegaan van een te klein bouwprogramma. Volgens appellanten had moeten worden uitgegaan van de maximale invulling van de planologische mogelijkheden van het bestemmingsplan en niet slechts van een redelijke invulling van het plangebied. Volgens appellanten zijn bijvoorbeeld te lage gebruiksoppervlaktes per wooneenheid gehanteerd.

3.

De Afdeling gaat niet mee in het betoog van appellanten. In de hiervoor opgenomen uitspraak bevestigt de Afdeling eerdere rechtspraak (ABRvS 1 juni 2011, BR 2011/134, m.nt. W.J. Bosma en J.A.M.A. Sluysmans) waarin is uitgemaakt dat de exploitatieopzet (als bedoeld in artikel 6.13, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wro) een rekenkundig model is, op basis waarvan de geraamde en daadwerkelijk gerealiseerde kosten naar rato van de te verwachten opbrengsten worden omgeslagen door het opleggen van een exploitatiebijdrage. De kostenramingen uit de exploitatieopzet kunnen volgens de Afdeling, zeker in de beginfase ten tijde van de vaststelling van een exploitatieplan of de eerste herziening daarvan, mogelijk afwijken van de daadwerkelijk te realiseren kosten en opbrengsten. Om die reden kunnen de kostenramingen worden uitgewerkt, gedetailleerd, aangepast of gewijzigd bij een latere herziening van het exploitatieplan. Dat neemt volgens de Afdeling niet weg dat de in het exploitatieplan opgenomen ramingen van kosten en opbrengsten met de vereiste zorgvuldigheid moeten worden voorbereid. Met het oog op deze lijn in de rechtspraak, is volgens de Afdeling aanvaardbaar dat bij het opstellen van het exploitatieplan (en de taxatie die daarvan deel uitmaakt) niet wordt uitgegaan van de maximale planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, maar van de door de raad beoogde representatieve invulling van de planologische mogelijkheden. Gelet daarop is volgens de Afdeling in dit geval geen grond voor het oordeel dat de in het exploitatieplan opgenomen kosten en opbrengsten niet met de vereiste zorgvuldigheid zijn geraamd.

4.

Deze uitspraak biedt handvatten voor het standpunt dat bij de vaststelling van een exploitatieplan de kosten en opbrengsten mogen worden geraamd op basis van een beoogde of representatieve invulling van de planologische mogelijkheden. Dit is met name van belang bij bestemmingsplannen met flexibele c.q. brede bestemmingen, waarbinnen diverse bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn toegelaten.

5.

Wij schatten in dat deze rechtspraak waarde blijft houden onder de werking van de Omgevingswet. De Omgevingswet bevat meer mogelijkheden dan de Wro voor uitnodigingsplanologie, bijvoorbeeld door het doorschuiven van onderzoeken bij het toekennen van globale functies. Het onderdeel kostenverhaal wordt via de Aanvullingswet grondeigendom geïntegreerd in (hoofdstuk 13 van) de Omgevingswet. De Eerste Kamer heeft op 10 maart 2020 het Wetsvoorstel Aanvullingswet grondeigendom aangenomen. Onder de Omgevingswet zal het (publiekrechtelijke) kostenverhaal niet meer plaatsvinden via een separaat exploitatieplan, maar maakt het kostenverhaal onderdeel uit van het omgevingsplan door aanwijzing van een kostenverhaalsgebied. Zie over kostenverhaal in de Omgevingswet onder meer de recente bijdragen van E.J. van Baardewijk in *BR 2020/16*, *BR 2019/26* en *BR 2019/34*.

6.

Er komen twee systemen van publiekrechtelijk kostenverhaal:

(-) kostenverhaal voor een concrete gebiedsontwikkeling met tijdvak in een omgevingsplan, omgevingsvergunning en projectbesluit (zie artikel 13.14 Omgevingswet, onderdeel van de Aanvullingswet grondeigendom), en

(-) kostenverhaal voor organische gebiedsontwikkeling zonder tijdvak in het omgevingsplan (zie artikel 13.15 Omgevingswet, eveneens onderdeel van de Aanvullingswet grondeigendom).

Het eerste systeem is in grote lijnen vergelijkbaar met het bestaande systeem uit de Wro. Het tweede systeem is nieuw en voorziet in de behoefte om publiekrechtelijk kostenverhaal mogelijk te maken voor 'organische' gebiedsontwikkeling, dus een gebiedsontwikkeling waarvan het eindbeeld nog niet bekend is en waarvoor het omgevingsplan voorziet in globale/flexibele functies.

7.

Onze verwachting is dat de hierboven opgenomen uitspraak in elk geval relevant zal blijven bij de toepassing van het eerste systeem (kostenverhaal voor ontwikkelingen met concreet eindbeeld) en dat ook daarbij kan worden uitgegaan van een representatieve invulling van de maximale planologische mogelijkheden die het omgevingsplan biedt. Daarbij merken wij op dat de Omgevingswet, anders dan de Wro, geen wetsbepaling bevat die voorziet in de verplichting om het exploitatieplan c.q. de regels omtrent grondexploitatie te herzien. Dat neemt niet weg dat de raad de bevoegdheid heeft om het omgevingsplan te wijzigen en dus na verloop van een of meer jaren, zodra meer duidelijkheid bestaat over de concrete invulling van een gebied, kan besluiten om de kostenramingen te herzien.

Voetnoten

[\[1\]](#)

Beiden zijn advocaat bij Hekkelman Advocaten N.V.